

GADA BALVA

Brīvība. Uzņēmība. Kompetence.

*Lielākais pluss,
strādājot
komunikācijas
jomā - Tev nekad
nebūs garlaicīgi*

Inese Lukaševska

Biznesa augstskola *Turība* piešķir apbalvojumu "Goda absolvents" septiņiem augstskolas absolventiem, tostarp arī absolventei, SIA „Communication management” partnerei, valdes loceklei un SIA „Luka group” partnerei, valdes loceklei Inesei Lukaševskai.

Inese Lukaševska Biznesa augstskolā *Turība* studējusi no 2008. līdz 2014. gadam un absolvējusi bakalaura un maģistra studiju programmu „Sabiedriskās attiecības”. Komunikācijas nozarē sākusī strādāt jau 1994. gadā, pildot moderatores un žurnālistes pienākumus Rīgas Kinostudijas televīzijas kanālā „Kanāls 4”, vēlāk vadot raidījumu „Stils un mode” kanālā „Baltcom TV”, „LNT” un „LTV2”. Pirms studijām Inese strādājusi arī kā pasākumu producente ar modes industriju saistītos uzņēmumos SIA „Defile” un SIA „Couture”, organizējot starptautiska mēroga pasākumus, piemēram, Valentīna Judaškina „Haute Couture” modes skates gan Latvijā, gan Francijā un citviet pasaulē. Tāpat Inese darbojusies arī mārketinga jomā, strādājot gan vietējos, gan starptautiskos uzņēmumos, tostarp kļūstot par Latvijas lielāko tirdzniecības centru mārketinga padomes locekli. Studiju laikā Inese organizējusi Sabiedrisko attiecību fakultātes konferenci „Komunikācijas vadība informācijas sabiedrībā”. 2. kursa beigās Inese uzsāka darbu sabiedrisko attiecību aģentūrā „A.W. Olsen & Partners/ Scholz & Friends Riga”, kur līdz 2010. gada beigām pildīja projektu vadītājas pienākumus. Īsā laikā Inese pierādīja savas profesionālās un līdera prasmes, kas rezultējās kļūšanā par aģentūras partneri un valdes locekli 2010. gada decembrī. Līdz pat šim brīdim Inese veiksmīgi darbojusies „A. W. Olsen & Partners/ Scholz & Friends Riga”, realizējot nozares pasākumos apbalvotus projektus, un 2015. gada februārī nodibinājusi savu komunikācijas vadības pakalpojumu sniegšanas uzņēmumu SIA

„Luka group”. Neskatoties uz darba pilno ikdienu, Inese piedalās arī topošo komunikācijas profesionāļu paaudzes izglītošanā, lasot lekcijas vairākās Latvijas augstskolās, tostarp Biznesa augstskolā *Turība*, kā arī raksta saldas dzīves receptu grāmatu, kurā apkopos 30 sabiedrībā zināmu cilvēku iedvesmas stāstus, kas atspoguļoti caur dažādu notikumu prizmu.

Inesei Lukaševskai piešķirts apbalvojums GODA ABSOLVENTS Komunikācijas nozarē, tāpēc pirms svinīgās balvu pasniegšanas ceremonijas, aicinājām absolventi uz sarunu, lai uzzinātu viņas viedokli par studiju laiku, izglītības nozīmi karjeras attīstībā, pieredzi uzņēmējdarbībā un komunikācijas nozarē un citiem aktuāliem jautājumiem.

Kā Jūs skaidrotu atšķirību starp sabiedriskajām attiecībām un komunikāciju?

Komunikācija ir plašāks apskatāmo jautājumu loks. Komunikācijas profesionāļi bieži runā par to, kā sabiedrisko attiecību nozare mainās, jo šobrīd tādas komunikācijas disciplīnas kā mārketinga, reklāma un sabiedriskās attiecības savā starpā ļoti pārklājas, tāpēc nav iespējams nodalīt, kādas kompetences attiecināmas, piemēram, uz reklāmas speciālistiem un kādas – uz komunikācijas. Spilgts piemērs, kas saņēmis nevienu nozīmīgu nozares pārstāvju vērtējumu un ir plaši apspriests, ir 2014. gada komunikācijas vadības forums „Baltic PR Awards”, kas nozarē tiek dēvēts par komunikācijas „Kannām”, kurā uzvaru dažās kategorijās ieguva mārketinga un reklāmas kampaņas. Protams, ar komunikācijas instrumentiem nav iespējams panākt tādu auditorijas apjomu kā ar reklāmu, tāpēc tika daudz debatēts par to, cik ētiski ir ar šādām kampaņām startēt komunikācijas konkursā un cik pareizi no žūrijas viedokļa ir tās apbalvot kā labākās. Arī klientam vairs neinteresē, kādi

instrumenti tiek pielietoti viņa problēmas risināšanā – viņu interesē gala rezultāts. Veids, kā tiek sasniegts mērķis, ir atkarīgs no katra komunikācijas profesionāļa personīgās kompetences, pieredzes un profesionalitātes. Dažreiz esošie vai potenciālie klienti sabiedriskās attiecības uztver kā brīnumnūjiņu, ar kuru var pamāt un visu izlabot. Piemēram, esošie un potenciālie klienti bieži uzskata, ka reputāciju var „atdzīvīnāt” vienā dienā, nesaprotot, ka tas ir ilgtermiņa process, kas var arī nesniegt pozitīvu rezultātu, jo ne katru „mironi” var piecelt ar sabiedriskajām attiecībām. Es kā profesionālis parasti izvērtēju ne tikai problēmas apjomu, bet arī iespēju panākt rezultātu, un, ja tas ir bezcerīgs gadījums, es teikšu - nē. Naudas dēļ labāk ir atteikties - komunikācijas nozare ir reputācijas bizness.

Tā kā tirgus mainās, šobrīd jārunā nevis par sabiedriskajām attiecībām, bet reputācijas vadību, jo tēls tiešā veidā ietekmē uzņēmuma veiksmes un neveiksmes, uzņēmuma apgrozījumu, finanšu rādītājus un pastāvēšanu. Reputācija ir mūsu gadsimta degviela.

Ko Jūs uzskatāt par lielāko izaicinājumu, strādājot komunikācijas nozarē?

Ir jāatdala strādāšana komunikācijas nozarē vispār un komunikācijas aģentūrā, jo tās ir divas diezgan atšķirīgas lietas. Vai nu Tu strādā konkrētā uzņēmumā kā in-house speciālists vai komunikācijas aģentūrā, kur viss ir „reiz pieci” – tā it kā strādātu piecos uzņēmumos vienlaicīgi ar augstāku darba intensitāti, stresa līmeni, atbildību. Strādājot šādi, Tu pilnībā atdodies darbam. Esmu strādājusi vairākus gadus bez atvaļinājuma 18 līdz 20 stundas dienā. Visgrūtāk ir strādāt ārkārtas stresa apstākļos, piemēram, krīzes komunikācijas gadījumā, kad Tu saproti, ka runa ir par cilvēku dzīvībām. Uzņēmumiem ļoti bieži nav krīzes komunikācijas plāna, kas rada papildus spriedzi, ko papildina arī spiediens no mediju puses. Aģentūras darbs pieprasa arī plašāku iemaņu klāstu, jo klienti pie aģentūras vērsas kā pie eksperta. Taču, būsīm reāli, nav iespējams būt ekspertam visās jomās, pārzināt apdrošināšanas tirgu, banku sektoru un izklaides biznesu vienlaicīgi. Man ir nācies dienas laikā komunicēt gan par izmešiem gaisā, gan saplāķņiem, gan par satiksmes negadījumiem uz ceļiem bojā gājušiem cilvēkiem. Klients nav gatavs gaidīt un maksāt, kamēr Tu palien zem viņa „drēbes”, izprotot konkrēto nozari detalizēti. Šī iemesla dēļ uzņēmumi bieži nevērsas pie aģentūrām, jo uzskata, ka paši pietiekami labi izprot nozari. Strādājot aģentūrā, perfekti jāpārvalda un jāizprot politoloģija, valsts pārvalde, ekonomika. Nav iespējams plānot lobēšanas kampaņu, ja nezina, kā valstī norisinās politiskie procesi. Ļoti daudz studentu izvēlas studēt komunikāciju, uzskatot, ka studēt un strādāt šajā nozarē būs viegli, jo nav nepieciešams apgūt eksaktās zinātnes un galvenais, kas jāprot, ir skaisti runāt, nedaudz rakstīt un labi izskatīties. Taču tas ir mīts.

Kas ir labākais un interesantākais nozarē?

Lielākais pluss, strādājot komunikācijas jomā - Tev nekad nebūs garlaicīgi.

Sprīžot pēc dzirdētā, darba apjoms ir milzīgs. Kā ar brīvo laiku?

Es saviem cilvēkiem cenšos teikt, ka tas viss ir plānošanas jautājums, un arī pati pie tā strādāju – nu jau ir manāms progress. Agrāk cēlu klausuli pat vienpadsmitos vakarā, jo šķita – ja klients zvana, tad tā noteikti ir krīzes situācija, kaut bieži vien zvans bija tikai parunāšanās pēc. Tā ir ielaušanās Tavā privātajā telpā, kad nepieciešama vismaz dažu stundu atpūta, lai pēc tam varētu produktīvi strādāt. Mūsu galva ir kā mašīnas motors – mehānisms, kas nemitīgi jādarbina, jāieeļļo, pretējā gadījumā tas ierūsēs un mašīnu nevarēs „pielaiest”. Taču mašīnu nedrīkst arī pārslogot – šajā gadījumā tā vienkārši apstāsies ceļa vidū. Otra lieta ir sadalīt prioritātes. Cilvēkam ir tik laika, cik ir – esmu konstatējusi, ka man ir

svarīgi pavadīt laiku ar saviem tuvākajiem, domubiedriem, ka es redzu - mans ieguldītais darbs ir ar pievienoto vērtību un tas atstās pozitīvas pēdas.

Kāpēc izvēlējāties studēt *Turībā*?

Mans profesionālo gaitu sākums ir bijis humora pilns. Es sāku strādāt televīzijā, kad man bija 17 gadi. Kad vidusskolā liku latviešu valodas eksāmenu, māsa man atsūtīja ziņu, ka „Kanāls 4” meklē topošos raidījumu vadītājus, sakot, ka man tur noteikti jābūt. Jaunības maksimālmā un ambīciju ietekmē Tu neanalizē racionālo pusi un savu piemērotību amatam. Es pat nezināju, cik tālu no mutes jātur mikrofons. Aizgāju uz atlasu ar piecu stundu nokavēšanos, jo eksāmens ir process, kura ilgums nav prognozējams. Protams, visu biju nokavējusi. Kā šodien atceros, kad iegāju birojā, kas atradās Rīgas kinostudijā, no tā ārā iznāca tāds puspiedzēries režisors, paprasīja, kā mani sauc, cik man gadu un pateica „Gaidi rezultātu!”. Es biju šokā. Domāju, kā tas iespējams, ka man neko pat nepajautā. Tad garām gāja kāda raidījuma vadītājs. Nezināju, kas viņš ir, bet pēc tam izrādījās, ka tas bija Edgars Zveja ar savu operatoru. Es viņu paķēru aiz rokas un jautāju: „Kas jums tur notiek? Jūs nīrgājāties par tautu?”. Kaut kāda iemesla pēc viņš izdomāja, ka pamēģinās ar mani tur „paķēpāties”. Tad es sāku viņiem braukt līdz uz filmēšanām. Man, protams, netika dota nekāda iespēja sevi parādīt. Tā es diezgan ilgi braukāju līdz un skatījos, kā tas process notiek, līdz vienā reizē, kad braucām virzienā uz Jūrmalu, viņi man pēkšņi paziņo: „Mēs tagad braucam uz Jūrmalu. Tev būs ekspresintervija ar mākslas zinātnieci par mākslas zinātni, ieguldījumu kultūras attīstībā, par Latvijas kultūrvēsturisko telpu un tā tālāk, bet mēs gribam brīdināt, ka viņa ir kundze gados un šobrīd ir ļoti sliktā garastāvoklī, viņai ļoti nepatīk jaunas meitenes un vēl viņai tikko ir veikta plastiskā operācija, tāpēc viņa vispār īsti negrib nevienu redzēt.” Ja uz Jūrmalas šosejas būtu kaut viens luksofors, pie pirmās sarkanās gaismas es būtu izlekusi ārā no mašīnas. Man bija 17 gadi, ko es vispār varēju runāt par mākslas zinātni, it īpaši, kad apzinājos, ka tas ir tests. Pietam viņi skaidri un gaiši pateica, ka viņas viedoklis noteiks, vai es esmu lietaskoks un ar mani kaut ko turpinās, vai nē. Vairs neatceros pašu interviju, bet mākslas zinātniece izdomāja, ka tomēr esmu derīga un man jādod iespēja. Pēc tam ilgus gadus nostrādāju televīzijā, paralēli apgūstot pilnīgi citu profesiju. Es mācījos uzņēmējdarbību ne *Turībā*, lai gan pati strādāju žurnālistikā. Kad aizgāju no darba televīzijā, šķita, ka neatradīšu nodarbošanos, kas būtu tikpat piesātināta. Strādāju izklaides industrijā, organizējot vairākus grandiozus pasākumus. Pēc tam daudzos uzņēmumos strādāju gan kā marketinga direktore, gan uzņēmumu vadītāja, biju mārketinga padomes locekle gandrīz visiem lielākajiem tirdzniecības centriem. Sākotnēji centos apvienot gan darbu mārketingā, gan uzņēmumu vadīšanu, taču tas nebija iespējams. Tad sapratu, ka vajadzētu aplūkot, kā no akadēmiskās puses izskatās tas, ar ko nodarbojos jau daudzus gadus. Skatījos

divas augstskolas – Latvijas Universitāti un *Turību*. Izšķirošais solis izvēlē bija pašas sarunātā tikšanās ar toreizējo Sabiedrisko attiecību fakultātes prodekānu Ivaru Namatēvu. Saruna bija ļoti patīkama, man patika viņa attieksme. Kā mēs zinām, viena lieta ir studijas, taču pavisam cita – attieksme, kas ir vērtība, ko mēs ļoti bieži nenovērtējam. Tā es nolēmu studēt *Turībā*.

Kādas ir spilgtākās atmiņas no studiju laikiem *Turībā*?

Nav viena konkrēta brīža. Drīzāk atmiņā paliekošs ir visus studiju process. Es biju ļoti netipisks students – darīju visu, kā nevajag. Ir tā saucamās svētās formulas, kas nosaka – Dievam jādod 10, profesoram – 9, pasniedzējam – 8 un studentam jāsamierinās ar 7. Es nekad neesmu samierinājies ar septiņi – gan bakalaura, gan maģistra programmu absolvēju ar izcilību. Uzskatu, ka vērtējumam jābūt adekvātam, ņemot vērā ieguldīto darbu. Studiju laikā zināju, ka varu nolikt eksāmenus bez jebkādas padziļinātas priekšmeta apgūšanas vai gatavošanās, pieredzes dēļ arī no kursa biedriem bieži dzirdēju, ka man jau nevajagot kā īpaši gatavoties, jo visu jau zinu, taču par spīti tam es vienmēr centos savus darbus iesniegt maksimāli labus un kvalitatīvus – tādus, zem kuriem man nebūtu kauns parakstīties. Augstskolā Tev izveidojas reputācija – ja vienmēr iesniedz labus darbus un pēkšņi nodod kaut ko paviršu, tad tas ir „feils”, kas šo reputāciju grauj. Es vienmēr dziļi analizēju visu, ko dzirdēju lekcijās, visu, ko lasīju - ja uzskatīju tās par pilnīgām muļķībām, oponentu un debatēju par to. Debates ir vienīgais veids, kā kaut ko iegūt, jo domu apmaiņā rodas jaunas idejas. Tu atceries tās lietas, kurās Tu iesaisties.

Taču ir viens „bet”. Tu vari debatēt, argumentēt un prasīt tikai tad, ja Tavs viedoklis ir pamatots. Nevar kaut ko prasīt tikai tāpēc, ka tas pienākas. Bieži vien potenciālajiem darbiniekiem šķiet, ka viņi kaut ko ir nopelnījuši tikai tāpēc, ka ir ieradusies. Nevienam darba devējs sākotnēji negrib stāstīt, ko viņš dos – viņš grib zināt, kādu pievienoto vērtību uzņēmumam var sniegt konkrētais cilvēks. Ir svarīgi būt Tev pašam, nenodot savas vērtības, skaidri zināt, ko Tu gribi, kāds ir Tavs mērķis. Viss šis prasa milzīgu darbu, dziļu analīzi. Daļi ir teicis: „Nekad nebaidieties teikt, ka vēlaties būt perfekti, jo jūs tādi nekad nebūsiet!”. Es parasti piebilstu, ka mēs tomēr varam pietuvoties tai līnijai un uzstādīt to sev par atskaites punktu – uzliekot tik augstu lātiņu, var sasniegt ļoti daudz. Citreiz saka, ka mērķis ir par augstu, bet Tu ej, celies, tad atkal kriti un celies, un tādā veidā arvien vairāk pietuvojies tai līnijai.

Kāds ir Jūsu augstākais mērķis, ko vēlaties sasniegt?

Man nekad nav bijuši svarīgi tituli, amati vai mākslīga vara. Man ir svarīgi būt labam cilvēkam, nenodot savus principus, ko šajā jomā ir grūti noturēt. Latvijā nozares tirgus ir mazs, un cīņa par katru klientu ir nežēlīga. Protams, var turēties pie saviem ētikas principiem, bet tad kāds cits paņems Tavu klientu. Tas ir stāsts par izdzīvošanu, taču es uzskatu – ja var novilkt sarkano līniju, tad ir ļoti viegli to nepārkāpt. Man ir svarīgi komunikācijas procesu veidot ētisku, godīgu, atbildīgu un ar apziņu par to, kādas pēdas aiz sevis atstāju.

Ko Jūs uzskatāt par savu lielāko sasniegumu komunikācijas jomā?

Šo jautājumu maģistrantūras pirmajā kursā man uzdeva profesors Andris Pētersons. Toreiz atbildēju, ka mans lielākais sasniegums nozarē ir tas, kas es esmu tāda, kāda esmu un tur, kur ar to esmu nonākusi. Es varētu uzskaitīt ļoti daudz ko, piemēram, kā pilnīgi bez pieredzes žurnālistikā tiku strādāt tolaik vadošajā televīzijā, bakalaura un maģistra programmu absolvēšanu ar izcilību, kļūšanu par partneri vienā no vadošajām aģentūrām, atnākot tajā strādāt kā praktikantam. Smagākā kampaņa, ko esmu realizēju, bija lobēšanas likums par aptieku īpašumtiesībām, kas bija ārkārtīgi smags projekts, kas brīžiem šķita pilnīgi bezcerīgs, taču par to saņēmumu foruma „Baltic PR Awards” Grand Prix. Reiz augstskolā par stundu nokavēju tikšanos ar pasniedzēju, kura bija ļoti nikna uz mani un pateica, ka man vēl šeit ilgi jāmacās un, visticamāk, viņa man vēl pasniegs daudz priekšmetus un vadīs studiju darbus. Toreiz domāju, ka esmu iemantojusi viņas nepatiku uz visiem laikiem, taču šobrīd viņa ir starp maniem tuvākajiem draugiem – arī tas ir komunikācijas sasniegums. Šis viss ir spilgts piemērs tam, ka cilvēks spēj ļoti daudz, ja viņš to grib. Katrs mūsu solis ved pie nākamā. Tu nevari vienā dienā pamosties kā zvaigzne, ja vien nepiedalies kādā realitātes šovā. Tas ir ilgtermiņa process, kurā Tu ej uz kaut ko. Mans lielākais sasniegums būs, ja vecumdienās atskatīšos uz paveikto un domāšu - tas ceļš ir bijis jauks.

Jūs pasniedzat arī lekcijas augstskolās.

Jā, lasu vieslekcijas gan *Turībā*, Vidzemes augstskolā un Rīgas Stradiņa universitātē. Atceros, ka viena no pirmajām vieslekcijām, laikā, kad vēl studēju maģistrantūrā, bija tieši *Turībā* par radošumu un inovācijām sabiedriskajās attiecībās. Es tai gatavojos, šķiet, divas nedēļas; man bija tik daudz, ko es gribēju studentiem dot, ka es nesapratu, kā iekļauties man atvēlētajā pusotrā stundā. Reiz biju

apmeklējusi līdzīgu vieslekciju, kurā novēroju, ka pēc beigām cilvēki vienkārši piecēlās un izgāja ārā. Tajā brīdī pie sevis nodomāju, ka nevēlos pati piedzīvot tādu mirkli. Protams, neieklājos laikā, liku pašiem studentiem darīt praktiskas lietas, pēc tam viņi uzdeva daudz jautājumus – rezultātā vieslekcija ilga divas stundas un 40 minūtes, un neviens nebija izgājis ārā no auditorijas. Kad es ieskatījos pulkstenī, man bija vislielākais gandarijums par to. Komiski bija, ka pēc kāda laika darba vietā man blakus apsēdās meitene, kura ļoti intensīvi uz mani skatījās un smaidīja. Pēc piecām minūtēm viņa saņēmās un mani uzrunāja: „Es atvainojos, mēs esam pazīstamas!”. Uz manu izbīrīto „ja?”, viņa atbildēja: „Nu, ja! Jūs droši vien mani neatceraties, bet es biju jūsu vieslekcijā *Turībā*, un jūs mani tā iedvesmojāt, ka es varēju izdarīt visu, ko vēlos, ka es uzreiz atradu jūsu sludinājumu un aizsūtīju savu pieteikumu, atnācu uz šejieni, man pateica, ka es īsti nederu, bet es atbildēju, ka nekur neiešu, kamēr mani nepieņems darbā.” Viņa man gribēja pateikt paldies par lekcijā gūto iedvesmu un pārliecību par sevi. Pasniegšana ir ļoti atbildīgs process. It sevišķi pamatskolā un vidusskolā, jo mēs jauniešiem iedodam pamatus. Mēs nemācam konkrētu priekšmetu, bet dzīves uzskatus. Pēdas, ko atstājam, var būt graujošas, kad priekšmets riebjas uz mūžu, vai tieši pretēji, kad jaunieši tiek iedvesmots un dēļ konkrēta priekšmeta izvēlas savu nākotnes profesiju. Lai mācītu citus, ir svarīga vēlme un spēja dot. Domāju, ka man piemīt gan viena, gan otra. Ir cilvēki, kuri uzskata, ka pūru ir labāk turēt zem lādes, jo kā tad es visu to, ko grūtā ceļā esmu apguvusi 20 gadu laikā, tā vienkārši atdošu kādam citam, kurš pēc tam nodibinās savu aģentūru, kļūs par manu tiešo konkurentu un, iespējams, atņems klientus. Protams, risks pastāv vienmēr – arī ejot pa ielu pastāv varbūtība, ka Tev uzbrauks mašīna, tāpēc ar zināšanām un pieredzi ir jādalās, jo tas vairo zināšanas un kompetences tirgū kopumā, kas tikai veicina nozares attīstību. Es dodu ar lielu prieku, un man ir gandarijums, ka studentiem tas patīk.

Man ir svarīgi būt labam cilvēkam, nenodot savus principus

Vai nākotnē domājat pievērsties pilnas slodzes pasniedzējas darbam vai turpināsiet lasīt vieslekcijas?

Noteikti nevēlētos strādāt pilnas slodzes darbu kādā augstskolā, jo es nepametīšu savu aģentūru – man ļoti patīk darbs tajā, man tas padodas un tur jūtos kā zivs ūdenī. Apvienošanas kārtībā gan varētu apdomāt šo iespēju.

Vai esat plānojusi studēt doktorantūrā?

Pēc maģistra darba aizstāvēšanas pasniedzēji man rakstīja un teica, ka jāturpina studijas, bet pagaidām tomēr to nedarīšu.

Ar ko Jūs nodarbojaties brīvajā laikā?

Jau 15 gadus ar dažiem „caurumiem” nopietni nodarbojos ar snukeru, diezgan bieži braucu arī uz Eiropas un pasaules čempionātiem, cenšos atgriezties aprītē, atjaunot treniņprocesus. Protams, to ir grūti apvienot ar darbu, jo vairums pretinieču čempionātos trenējas astoņas un deviņas stundas dienā. Ir bijis tā, ka ņemu kiju rokās ap desmitiem vakarā un treniņu beidzu ap vieniem naktī, eju gulēt trijos un sešos atkal ceļos. Vēl man ļoti patīk lasīt grāmatas. Šobrīd rakstu savu grāmatu. Tā nebūs zinātniskā literatūra, drīzāk iedvesmas grāmata citiem, kurā 30 Latvijā zināmi cilvēki dalīsies ar savu saldās dzīves recepti, izstāstot to caur kāda konkrēta notikuma prizmu. Brīvajā laikā reizēm radu arī kādus sirdsprojektus – tos neviens nav pasūtījis, bet man vienkārši šķiet, ka tiem ir jēga. Šādā veidā apmēram pirms gada radās projekts „Bērnu dzīvei un nākotnei”. Vienā rītā es pamodos, paņēmu klausuli un piezvanīju Lienei

Dambiņai, Bērnu slimnīcas fonda vadītājai, sakot: „Klausies, Liene, man šķiet, ka es par mazu daru sabiedrības labā.” Tā es viņu izprašāju par to, kādas ir esošās problēmas un vajadzības, un uzzināju, ka akūti trūkst bērnu dzīvības novērošanas aparāti, kurus nepietiekamā finansējuma dēļ nebija iespējams iegādāties. Nolēmu palīdzēt ar savu darbu un radīju projektu, kurā ap 20 sabiedrībā zināmu cilvēku izsolē izlika kādu savu lietu, kas ir īpaša ar savu stāstu un vērtību, un paši izsoles laikā arī šo stāstu pastāstīja. Māris Gailis izlika mākslinieka Zariņa gleznu, kura atradās uz „Mildas”, kamēr viņš apceļoja pasauli, un kas bija vienīgā saikne ar zemi laikā, kad visapkārt bija tikai ūdens. Kristīne Luīze Avotiņa izsolē izlika gleznu, kas tapusi pēc tam, kad viņas acu priekšā pāri ceļam pārskrējis briedis. Par projektā iegūto naudu nopirkām slimnīcai bērnu dzīvības uzturēšanas aparātus – projekts man nenesa nekādu peļņu, tas bija vairāk mans ieguldījums, taču izjutu fantastisku gandarijumu. Man patīk arī apgūt valodas. Pirms sāku strādāt Francijā, apguvu franču valodu. Sākumā tā likās kā pilnīgs kosmos – man šķiet, tā ir viena no sarežģītākajām valodām pasaulē. Ceļošana ir viena no manām kaislībām, jo īpaši dalīšanās ceļojumu iespaidos.

Ko Jūs ieteiktu izlasīt ikvienam studentam?

Vienu konkrētu grāmatu nosaukt nevarēšu. Katrā grāmatā var atrast kādu sev piemērotu domugraudu un tas, manuprāt, ir būtiskākais. No klasiskiem mārketingā iesaku Seta Godina grāmatas. Es vispār uzskatu – katram studentam vajadzētu izlasīt vismaz 20% no tā, ko viņiem liek lasīt.

No kā Jums ir bail?

Neskaitot to, ka man ir paniskas bailes no čūskām, man ir bail, ka vienā brīdī es vairs nespētu neko radīt. Tas nav process, kad Tu astoņas stundas dienā stāvi pie konveijera ar mērķi saražot konkrētu vienību skaitu. Dažreiz Tu sēdi un idejas vienkārši nenāk, taču dažreiz tās nāk negaidot, piemēram, sēžot pie mašīnas stūres.

Cilvēka spējām nav robežu.

Kas ir Jūsu dzinulis un motivācija katru dienu darīt aizvien vairāk un vairāk?

Manī mīt milzīga zinātkāre – vēlme iepazīt un uzzināt vairāk. Cilvēka spējām nav robežu. Pēc būtības cilvēks ir ļoti egoistiska un slinka būtne. Dzīves laikā mēs izmantojam tikai dažus procentus no savām spējām. Mani saista ļoti daudzas lietas, ko es nekad neesmu apguvusi, bet man šķiet, ka tās varētu būt interesantas, piemēram, esmu kaislīga tenisa fane. Lai gan pašai tas ne visai labi padodas, esmu nolēmusi, ka iemācīšos to spēlēt. Dzīve ir tik īsa – kāpēc neuzzināt vairāk?

Biznesa process ir tāds pats kā privātās dzīves process. Ļoti bieži, uzsākot biznesu, cilvēki mēģina analizēt visus procesus, riskus, iespējas. Protams, ka racionālie draudi ir jāanalizē, taču ir brīdis, kad ir vienkārši jālec. Daudzi pasaules lielprojekti nekad nebūtu realizēti, ja to radītāji jaunības utopismā zinātu, ar ko viņi saskarsies. Tas pats attiecas uz privāto dzīvi. Mēs esam atvērti mīlestībai un citām lietām, nevis analizējam, kur mēs varētu kļūdīties. Mēs vienkārši lecām! Bieži vien cilvēki nerasniedz mērķus, jo pārāk ļauj savam prātam strādāt. Es tā esmu dzīvojusi līdz šim un vēl joprojām ļauju savam prātam lekt.